A° 1852. MAANDAG den 23. Augustus. N° 101.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE en STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

GYMNASIUM.

De Jongelieden, die verlangen tot de lessen van het Gymnasium te worden toegelaten, moeten zich daartoe vóór den 29 Augustus 1852 bij den Rector A. EKKER aangeven.

ITALIE.

TURIJN 14 Augustus.

Het Sardinische ministerie heeft de provinciale intendanten aangeschreven, om de organisatie der nationale garde in de landdistricten te bespoedigen.

— De *Risorgimento* meldt, dat de pastoor van het kerkspel in *Madonna degli Angioli*, wegens zijnen ijver om zijne leken over te halen tot het petitioneren tegen het burgerlijk huwelijk, van zijde der superioren van het klooster, hetwelk bovengenoemden naam draagt, order heeft bekomen, om de stad te verlaten.

ROME 12 Augustus.

Door tusschenkomst der Pruissische regering bij ons hof, is de voormalige oorlogsminister der Romeinsche republiek, de heer *Calandrelli*, uit zijne gevangenis te Ancona ontslagen, met bevel, om den Kerkelijken Staat nimmermeer te betreden.

— Ofschoon men van het vertrek der Fransche troepen spreekt, gaan zij voort, den Engelenburg te versterken. Het genie-korps wordt sedert eene week door eene compagnie van het 36e reg. van linie in die werkzaamheden ondersteund.

— In Bologna zijn kortlings wederom verscheidene personen gearresteerd. Onder anderen zijn in éénen nacht 28 studenten in de gevangenis gesloten. Hun misdrijf is het berispen der daden van de Pauselijke regering.

— Men heeft opgemerkt, dat men niet alleen onder de Pauselijke, maar ook onder de Oostenrijksche occupatie-troepen steeds bezig is, om de soldaten om te koopen of op te ruijen. Zoo werden nog in deze week, bij eene circulaire van den minister van politie, tien soldaten als opruijers opgegeven; onder deze zijn 2 Zwitsers en een onlangs pas aangeworven Duitscher uit Mainz, 5 Oostenrijkers, als 2 korporaals uit Zevenbergen, een korporaal en 2 gemeenen uit Hongarije, welke allen voortvlugtig zijn, doch vervolgd worden. Zij zijn den weg naar Piemont ingeslagen.

— Op den weg van Lugo heeft een detachement troepen in de eerste dagen dezer maand een moorddadig gevecht geleverd met eene rooverbende. Nadat 6 karabiniers waren gedood, hebben de troepen [illegible]. Na die overwinning hebben [illegible] Lugo twee [illegible] gepländerd; de beide boeren hebben ze gedood en hunne hoofden op pieken ten toon gesteld, tot straf, zeiden ze, omdat deze [illegible] soldaten.

DUITSCHLAND.

WEENEN [illegible] Augustus.

Per telegraaf is de tijding ontvangen, dat de keizer [illegible] Ischl is aangekomen.

De Keizer zal 14 dagen te Ischl vertoeven, om daarna te Pesth de groote manoeuvres bij te wonen en de reis door Croatie en Slavonie te doen [illegible] stelligen.

Heden wordt de geboortedag des Keizers met een plegtig *Te Deum* in de St. Stephanus kerk gevierd.

— Onder de vele verleende adels-diploma's, welke in Oostenrijk weder aan de orde van den dag zijn, zal vooral groote sensatie verwekken: de verheffing van den baron *von Rothschild* tot den grafelijken stand in het Oostenrijksche Keizerrijk.

— De bezuinigingen, gemaakt door de ontbinding van de landweer-bataillons, worden weder besteed aan de uitrusting van 40 nieuwe batterijen, welke men gaat oprigten. Daar iedere batterij, volgens de nieuwe organisatie, door eene compagnie artillerie met 4 officieren bediend wordt, zoo maakt dit eene vermeerdering uit van 160 officieren, en, de batterij, van 6 kanonnen en 2 houwitsers, een getal van 320 stukken geschut met 3280 rij- en voorspan-paarden.

— Er is bevel van hier naar Triest gezonden, dat de bouw van het arsenaal te Pola in 1853 voltooid moet zijn, en dat men een nieuw linieschip op stapel kan leggen.

— Uit Konstantinopel ontvangt men de tijding, dat het Turksche ministerie eene belangrijke wijziging ondergaat, ten gevolge van Frankrijk's misnoegen over den loop der kwestie betrekkelijk „de zoogenaamde heilige plaatsen." Volgens sommigen echter is de kabinets-verandering een gevolg van des Sultans bepaalden wil, om een einde te maken aan den strijd van twee zijner ministers, over de rigting der Turksche politiek. De een is een man van het behoud, de andere van den vooruitgang. Beiden zijn ontslagen. Maar — de opvolger van den liberalen minister was altijd de vriend van dezen, en ging steeds met hem den zelfden politieken weg. Het is dus te voorzien, dat de partij der beweging in het politieke den toon zal geven.

— 19 Aug. 5 pCt. $97^{3}/_{16}$; $4^{1}/_{2}$ pCt. 86; bank 1376.

BERLIJN 19 Augustus.

Men gelooft, dat de onderhandelingen over 't tolcongres morgen weder een aanvang zullen nemen. De gecoaliseerde staten zouden dadelijk hun antwoord inbrengen; men zegt, dat Pruissen een tegenantwoord op die mededeeling gereed heeft, en bepaald aan het eens genomen beginsel wil vasthouden.

— Terwijl in de hoofdsteden der Europesche Staten op den 15. Aug. plegtige missen zijn gevierd ter gedachtenis aan den geboortedag van Keizer *Napoleon*, en zelfs in Londen [illegible] ingelegd, heeft de [illegible] niet durven [illegible] der natie. Bij [illegible] voor de rust van de ziel des Keizers; de Fransche gezant was er bij tegenwoordig, maar niet in officieel kostuum.

— De bepaling, waardoor de Sleeswijk-Holsteinsche troepen in Denemarken en de Deensche in de hertogdommen zullen bezetting houden, heeft reeds tot moeijelijkheden aanleiding gegeven. Te Koppenhagen zijn de Holsteiners met de inwoners handgemeen geweest, nadat de soldaten eenigen tijd door de burgers waren beleedigd.

KEULEN 20 Augustus.

De prins van Pruissen is heden namiddag hier aangekomen, [illegible] Keulen en Deutz [illegible] Mulheim, heide [illegible] inspecteren. Van hier begeeft Z. K. H. zich tot hetzelfde einde naar Dusseldorf.

— In de nabijheid van Bazel is de Rijn plotseling 6 voet gerezen en op onderscheidene punten buiten zijne oevers getreden. Tengevolge van dien hoogen waterstand, welke zich reeds langs den geheelen Boven-Rijn uitstrekt, konden de schipbruggen bij Knielingen en Kehl niet geopend worden, waardoor de dienst der stoombooten tot Kehl afgebroken is. Ook te Mainz, Coblentz, enz. is de Rijn sterk aan het wassen.

ENGELAND.

LONDEN 19 Augustus.

Eergister is de Koningin met hare familie van 't reisje naar Belgie op Osbornehouse weêrgekeerd. Gister is daarop ministerraad gehouden, waarin bepaald is, dat het Parlement tot den 21. October zal geprorogeerd worden.

— Het N. Amerikaansch gouvernement zendt een buitengewoon gezant naar China. De handelsbetrekkingen tusschen dien Staat en China, zoo verlevendigd sedert California's opkomst en verbazende ontwikkeling, gaan het Amerikaansche ministerie zeer ter harte en de benoeming van den heer *Humphrey Marshall*, lid van het Congres voor Kentucky, tot eene belangrijke zending naar China, is daarvan een sprekend bewijs.

— Geconsol. $99^{1}/_{2}$ à $^{7}/_{8}$; $3^{1}/_{4}$ pCt. $103^{7}/_{8}$ à $^{1}/_{2}$; 3 pCt. 100 à $100^{3}/_{8}$; Bank 226; Holl. $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{1}/_{2}$ à $64^{1}/_{2}$; 4 pCt. $97^{1}/_{2}$ à $98^{1}/_{2}$; $4^{1}/_{2}$ pCt. Russ. $104^{3}/_{4}$; 3 pCt. Sp. $48^{1}/_{2}$ à 49; Gedif. $21^{1}/_{8}$ à 22; Braz. 5 pCt. 101 à 103.

LONDEN 20 Aug.

Bij de opening van het Parlement zal de benoeming van den voorzitter dadelijk de partijen afscheiden. Met ongeduld wacht men vooral het budget van den heer *d'Israeli*.

— Het N. Amerikaansche congres heeft een amendement aangenomen, waarbij de President gemagtigd wordt aan vreemde schepen regten op te leggen voor ton- en bakengelden. Het congres wil zich, naar men meent, alzoo op Groot-Brittanje wreken voor de beperkingen, die zij der Amerikaansche visschers gesteld heeft.

— Het bevestigt zich, dat de gouverneur van Mazatlan (Mexiko) de Fransche en Spaansche consuls [illegible] heeft genomen; ze zijn beschuldigd van deel genomen te hebben aan de oproerige beweging te Mazatlan. Mexiko speelt hier een moeijelijk spel bij de vele verwikkelingen, waarin ze zich reeds bevindt.

— Geconsol. $99^{3}/_{8}$ à $^{1}/_{2}$; $3^{1}/_{4}$ pCt. $103^{3}/_{8}$ à $^{5}/_{8}$; 3 pCt. $101^{1}/_{8}$ à $^{3}/_{8}$; Bank $225^{1}/_{2}$ à $226^{1}/_{2}$; Holl. $2^{1}/_{2}$ pCt. $64^{5}/_{8}$ à $65^{1}/_{8}$; 4 pCt. $95^{5}/_{8}$ à $^{3}/_{4}$; Belg. $4^{1}/_{2}$ pCt. 96 à $96^{1}/_{2}$; Braz. 5 pCt. $102^{3}/_{8}$; Russ. $4^{1}/_{2}$ pCt. [illegible]

FRANKRIJK.

PARIJS 20 Augustus.

Eenige anekdotes over het bal *de la Halle* geven nog stof, die [illegible]. De [illegible] de eerste quadrille mede gemaakt, [illegible] bij [illegible] hare bleedigen [illegible]

oude luimen toch telkens weêr voor den dag. Opmerkelijk was het vooral, dat vele heeren dadelijk bij de inkomst der zaal zich naar de buffetten haasteden en daar [illegible] blijven te goed doen, zonder aan [illegible] eenige versnapering te [illegible] bedienden [illegible] hun te kennen geven, dat [illegible] de [illegible] genoeg waren, [illegible] kregen. Het potsierlijkste [illegible] de parapluiën onder de [illegible] luidruchtigheid [illegible] opgestoken worden. — [illegible] die omstreeks [illegible] personen bevatte, was verlicht door 12,000 waskaarsen en 1200 gasvlammen.

De president [illegible] ressen van het bal, [illegible]

— De uitdeeling [illegible] zitting der akademie plaats gehad. De heer *Villemain* heeft bij die gelegenheid eene redevoering uitgesproken, waarin pikante toespelingen voorkwamen op onzen tegenwoordigen staatkundigen toestand.

— Het stemregt is thans zoo vrij, dat de maires, die 't gewaagd hebben voor oppositie-kandidaten te stemmen bij de verkiezingen van de provinciale- en gemeente-raden, hun ontslag hebben bekomen.

— Het departement der Isère is door stortbuijen op onderscheidene punten onder water gezet. Hier en daar zijn zelfs huizen door den stroom medegevoerd.

— De heer *Thiers* bevindt zich weder hier.

PARIJS 20 Augustus.

De arrondissementsraden hebben meerendeels den wensch te kennen gegeven, dat het gezag zich nog meer in handen van prins *Lod. Napoleon* mogt vestigen; enkelen zijn zeer duister in hunne adressen, eenige anderen daarentegen vragen regtstreeks, om herstelling van het keizerrijk; de meesten evenwel houden den middenweg: ze drukken de begeerte uit, dat het keizerrijk kome, zonder echter den naam te noemen, of er bepaald op aan te dringen. De algemeene raden zullen dit voorbeeld volgen, en de Senaat zal 't overige doen.

Tot voorzitters van de algemeene raden heeft de regering onderanderen de ministers benoemd; men meende, dat zulks slechts voor de eer zou wezen. De ministers zullen echter den presidialen zetel innemen, en de ministeriën de ministeriën laten. Slechts twee ministers blijven in de hoofdstad.

— We zullen ons nijverheidsgebouw krijgen. Bij besluit van 27 Maart was de oprigting van zulk een gebouw bepaald, waarin de nationale tentoonstellingen zouden worden gehouden, en de groote burgerlijke en militaire feesten zullen plaats hebben. Bij besluit van 23 Julij heeft de gemeenteraad den prefect der Seine gemagtigd, van den Staat het groote vierkant van de Champs Elysées voor de vestiging te huren. Ingevolge deze bepalingen hebben eenige architecten plannen gemaakt; dat van de heeren *Vieil* en *Desjardins* is goedgekeurd. De uitvoering zal door de regering aan eene maatschappij worden opgedragen, die het gebouw gedurende 35 jaren voor hare rekening neemt. De regering waarborgt haar een interest van 4 pCt. van een kapitaal van minstens 13 millioen, waartegen twee dagen van de week het gebouw ten dienste staat van het bestuur. De stad kan er ook gratis hare groote feesten in geven, met toestemming van den minister van binnenl. zaken. Binnen twee jaar, na de goedkeuring van 't besluit door den President, moet het gebouw voltooid wezen. Bij groote tentoonstellingen kan de maatschappij de entrée-prijzen opgeven, die echter niet hooger mogen zijn dan 5 franks, terwijl steeds één dag in de week de toegangprijs 50 cents zal moeten wezen. Na de eerste 10 jaar kan de regering het gebouw tot zich trekken, mits betalende eene schadeloosstelling, berekend naar de gemiddelde ontvangsten der vijf laatste jaren in betrekking met de nog loopende concessie-jaren.

— 3 pCt. 75.50 à 80. 4 1/2 pCt. 104.50 à 70. Bank 2860 à 2855; 5 pCt. Belg. 102 1/2; 3 pCt. [illegible] Rom. 97 1/4; [illegible] 49; gedif. 21 1/8; 5 pCt. Oost. [illegible] 103 1/2.

BELGIË.

BRUSSEL 19 Augustus.

Tijdingen van Parijs geven als bijna zeker op, de [illegible] handelsbetrekkingen met Frankrijk [illegible]

— Het verdrag van 1845 zal vernieuwd worden, [illegible] regeringen zullen eene litterarische conventie [illegible] onderlinge [illegible] goede betrekkingen, die beide landen vereenigen te handhaven.

Bij die conventie wordt de opheffing van den nadruk ten grond gesteld, en zijn tevens gunstige bepalingen gemaakt voor de toelating van Belgische boeken in Frankrijk.

— Op aanklagte van den minister van Frankrijk, den hertog *van Bassano*, is de brochure: *Les deux Coups d'état* [illegible] in de steden des lands in beslag genomen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE 20 Aug.

Bij [illegible] van den 16. Aug. [illegible] werden met den [illegible] Sept. aanstaande de navolgende adelborsten voor de Marine benoemd tot luitenants der 1e kl. bij de Koninklijke Nederlandsche Marine, als: *H. J. Stoltz van der Sloot*, *D. G. E. R.* baron *van Welderen Rengers*, *J. P. Uyttenhooven*, *C. J. Smits*, *C. P. van der Star*, *J. P. van Rossum*, *P. Snouen*, *P. J. R. Jeckel*, *P. Ten Bosch*, *K. J. Tieshoff*, *H. B. A. Frucht*, *J. J. Habets*, *P. J. Rosenwald*, *J. J. Koster*, *R. Star Busmann* en *E. L.* baron *van Heeckeren van Wallen*.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is tegen den 8 Sept. bijeengeroepen om de volgende wetsontwerpen te behandelen: 1°. verhooging der Staatsbegrooting van 1851 voor het achterstallig aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland; 2°. waarborg en belasting der gouden en zilveren werken; 3°. aanwijzing der ontheffingen ter zake van directe belastingen en wijziging van de verantwoording der accijns-middelen in het hertogdom Limburg; 4°. veranderde toepassing van het tarief op het artikel *eau des carmes*; 5°. onteigening van perceelen voor den weg langs de nieuwe haven te Groningen; 6°. regeling van het pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen, en 7°. eenige wets-ontwerpen tot het verleenen van de hoedanigheid van Nederlander aan verschillende personen.

AMSTERDAM 21 Aug.

Heden morgen ten 8 ure werd de vlag van de *Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roeivereeniging* geheschen, ter plaatse op den Oosterdokdijk, bestemd tot het houden van den uitgeschreven wedstrijd, waartoe niet minder dan 81 vaartuigen waren ingeschreven. De tribune was spoedig door talrijke feestgenooten bezet. Het gezigt over het ruime IJ was verheven schoon. De op het water heerschende beweging, het gewoel en de drukte van zoo velen, die, op vaartuigen van allerlei soort, het feest bijwoonden; het lossen van het geschut, dat de seinschoten voor de afvarende bodems gaf, de saluutschoten van de hulk (Matrozen-Instituut) en van de Admiraal Tromp; het wapperen der vlaggen van de schepen op het IJ, en van eenige huizen in de nabijheid, de muzijk van het orkest des heeren *J. Ed. Stumpff*; de menschenmassa op den dijk en den wal; de belangstelling in den uitslag der wedstrijden; de gelukwenschingen waarmede de overwinnaars werden begroet — dit waren de kenmerkende eigenschappen van het echt nationale feest, dat heden alhier werd gevierd, en tot welks goeden afloop zoowel het achtbare hoofd van ons stadsbestuur, als heeren commissarissen der vereeniging de doeltreffendste maatregelen hadden genomen. Het weder was bij NO. wind zeer gunstig.

UTRECHT 20 Augustus.

Met den extra-trein van Woensdag 18 Augustus zijn vervoerd in de heenreis 1400 reizigers, waarvan 59 naar Utrecht, 23 naar Driebergen en 512 naar Arnhem. Terugreis 854. Totaal vervoerde personen per extra-trein [illegible]; waarvan de opbrengst is f 1051.82.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft het voornemen om, voor het uitwateringskanaal in Noord-Braband, aan de Wetgevende Magt eene rijksbijdrage aan te vragen van 1 millioen gulden. De belanghebbende gemeenten en ingelanden behoorende tot hetzelfde werk te geven 1,500,000 à 1,600,000 gulden en het [illegible] gulden, [illegible] de minister van de provincie. Als de gelden door de provincie, de gemeente en de ingelanden bijeen zijn gebragt, zal de minister de rijkssubsidie bij de Wetgevende Magt aanvragen. Eerder geschiedt dit niet en daarom dringt hij aan op eene spoedige vereeniging.

— In eene stad als Rotterdam had men tot heden geen zwemschool, geen badplaats! In de zitting van den Stedelijken raad van 19. Aug. is door Burgemeester en Wethouders een gunstig verslag uitgebragt, na vooraf de Commissie voor de plaatselijke werken en de Commissie van plaatselijk geneeskundig toevoorzigt gehoord te hebben, op een vroeger ingekomen plan van den heer [illegible] c. s. tot daarstelling van eene zweminrigting in den Schiedamschen Singel.

— Uit 's Hertogenbosch meldt men, dat den 18. dezer in de omstreken van Vught en Cromvoirt de eerste manoeuvres zijn gehouden in het kamp vereenigde infanterie, artillerie en kavallerie, onder kommando van den generaal *van Poolsum Booy*, welke naar wensch zijn afgeloopen.

— Maandag den 6 Sept. zal door de commissie van beheer over de droogmaking van het Haarlemmermeer aan het ministerie van Binnenl. Zaken worden aanbesteed [illegible] ken van den Jaagweg, langs de Berming tot eenen rijweg, het aanleggen van een gedeelte weg bij Halfweg, en het leveren van eene nieuwe pont voor de gemeenschap met rijtuigen, tusschen het stoomwerktuig *de Lijnden* en Halfweg.

— Het *Haagsche Weekblad* wijdt een artikel aan het droog gewordene Haarlemmermeer. Deze plas heeft zeker veel bedolven, terwijl eene menigte vaartuigen op 't zelve vergaan is, alleen bij den strijd, op het meer in 1573 gevoerd, tijdens de belegering der stad, moet er veel door water verslonden zijn. Reeds zijn er antiquiteiten gevonden en bevinden zich in verschillende handen. Het W. blad uit te dier zake den gegronden wensch, dat er zich ten gerieve van de oudheidkundige eene Commissie mogt vormen, die zich de zaak aantrok, om de voorwerpen, die verder mogten ontdekt worden, en die stellig veelvuldig zullen wezen, in een Museum te vereenigen, of er althans eene beschrijving van te geven.

— In de *Tielsche Courant* leest men: „Door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken zijn, na gehouden vergelijkend examen, in de gemeenten Maasbommel en Alphen, tot de gemeente Appeltern behoorende, R. C. onderwijzers benoemd. Het regt daartoe wordt den minister betwist, en men beweert, dat, volgens de nog vigerende wetten, geene andere dan Protestantsche onderwijzers naar genoemde betrekkingen konden dingen. Ingevolge die benoeming echter zijn de personen, die gedurende de vacature de scholen hebben waargenomen, van wege het gemeentebestuur verzocht de schoolhuizen te ontruimen. In antwoord hierop is door de kerkeraden van Maasbommel en Alphen het gemeentebestuur bij insinuatie berigt, „dat de genoemde waarnemers door hen tot hunne kosters aangesteld waren; dat de bedoelde gebouwen den wezentlijken eigendom der Hervormde gemeente waren en hunnen kosters ter bewoning waren afgestaan, zoodat aan het verzoek van den gemeenteraad geenszins voldaan kon worden." Daarop heeft men te Maasbommel, op last van twee leden van den gemeenteraad, in den nacht van den 8 op den 9 dezer het schoolhuis aldaar, dat den avond te voren door den koster behoorlijk gesloten was, weten binnen te komen, en zich aanvankelijk in het bezit van hetzelve gesteld. Van het gebeurde is door de bevoegden zoo spoedig mogelijk proces-verbaal opgemaakt."

— Z. Ms. fregat Prins van Oranje, is van Vlissingen naar den Helder gezeild, om verder met de Doggersbank [illegible] te doen.

HELLEVOETSLUIS 19 Aug.

Men is hier op de meest ijverige wijze bezig met het in gereedheid brengen van Z. M. stoomschip Cerberus, welke bodem naar West-Indië vertrekken zal.

Heden namiddag [illegible] ure arriveerde hier ter reede, onder het gebied van [illegible] Z. Ms. transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, onder bevel van den luit. ter zee 1e kl. *Multhijssen*, komende van Batavia, na eenen overtogt van Java tot hier van 121 dagen.

Den 19 is hier binnengekomen Curaçao, kapt. *A. Oosterhout*, laatst van St. George d'Elmina.

Van Brouwershaven, is den 18 naar zee gezeild Louisa Prinses der Nederlanden, kapt. *Lion*, naar Batavia.

Zeilklaar: Catharina, kapt. *Calander*, Johanna Maria, kapt. *Lupcke*, Gerardus Jacobus, kapt. *Busch*, Admiraal Zoutman, kapt. *Hinrichs*, en Batavier, kapt. *Uil*, alle 5 naar Batavia.

BATAVIA 24 Junij.

Behalve de door ons medegedeelde berigten nopens de operatien van luit. kol. *de Bruaw* leest men in de dagbladen nog de volgende:

Den 4. Junij des ochtends ten 5½ ure, marcheerde eene kolonne langs een vrij modderig voetpad en stootte reeds ten 6½ ure op een versterkte koeboean, een volk uit de doessen Tambangang, welke echter verlaten was, waaruit dus bleek, dat de vijand met de komst der troepen te Lobo Sepilie bekend was.

Ten 11 ure kwam men voor eene verhakking, waaruit eenige schoten vielen, welke beantwoord werden. Ten 12 ure debouncheerde men uit het bosch en stond vrij onverwachts voor eene zware versterking van boomstammen en aarde. Terwijl de bevelhebber bezig was zijne dispositie tot den aanval te nemen, openden de muitelingen een vrij levendig vuur, waardoor dadelijk de brave, onlangs van pradjoeritshoofd tot adjunct-divisiehoofd in de Kikim aangestelde Kiagoes Kentel sneuvelde, dezelfde die bij besluit van 7 April 1852 met de medaille voor moed en trouw is begiftigd.

De kapitein *K. F. van Steyn van Hensbroek* liet onmiddelijk den stormmarsch blazen, waarop zoowel Europesche als inlandsche soldaten en pradjoerits met elkander wedijverden om het eerst in de versterking te komen, welke daarbij ook in den eersten aanloop in onze handen viel. De 2. luitenant *F. R. C. Schluter* werd hierbij met twee kogels gewond, terwijl ook een Europesche flankeur en twee pradjoerits schotwonden ontvingen. De koeboean van den krio van Tambangang staken toen de muitelingen zelven in den brand, en alles vlugte met kleine prauwen of al zwemmende de Semangoes over: waarbij menigeen werd doodgeschoten.

Dadelijk werd de marsch naar Tanjong Briengin, de versterkte koeboean van Dragam, aangenomen, hetwelk men binnen het half uur bereikte. Daar hier gelegenheid bestond tot het doen van geschut worpen, zoo werd de handmortier in batterij gesteld, terwijl de pradjoerits naar de rivierzijde werden vooruitgeschoven, met last om te zien, wanneer de muitelingen de rivier over zouden vlugten en dan een signaal te geven. Na den derden worp, die midden in het koeboean sprong, gaven de pradjoerits reeds het signaal, waarop de troepen onmiddellijk tot den storm overgingen en de koeboean, na een zwakken tegenstand, zonder verlies genomen werd. Men maakte hier eene menigte goederen buit. Den 5. Junij werden de muitelingen nog in alle rigtingen in het bosch vervolgd en nog veel goed buit gemaakt.

Den 6. werden door den kapitein *van Steyn van Hensbroek* de versterkte koeboeans vernietigd en in brand gestoken, terwijl door de detachementen onder den 1. luit. *Prager* nog alle talangs van de weggeloopen bevolking werden verbrand.

Den 7. reëmbarkeerden de troepen en was de 1. luit. *Prager* aan de monding der Semangoes terug.

In driemaal 24 uren tijds had het rijk van Dragam opgehouden te bestaan, en waren over eene uitgestrektheid van 40 à 50 palen al de bekende schuilhoeken van de muitelingen verpield. De luit. kolonel *de Brauw* liet eene publicatie achter aan de hoofden van de Boelan Tengs, waarbij de weggeloopen bevolking gelast werd om binnen 24 dagen in de doessons terug te zijn.

De expeditie in het Palembangsche is als afgeloopen te beschouwen. De troepen keeren naar hunne garnizoenen terug. Overal heerscht thans rust.

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *UTRECHT* zijn van den 15 tot den 22 Augustus 1852 *ingeschreven*: Ondertrouwd 10 paren; — Getrouwden 9 paren; — Geborenen 28, als 10 j. en 18 m., waaronder geene Onechte; — Overledenen 25, als 16 van het m. en 9 van het v. geslacht, waaronder 2 doodgeborenen.

Bij den BURGERL. STAND te *AMERSFOORT* zijn *ingeschreven*: Ondertrouwd 3 paren. — Getrouwd 1 paar. *Geboren*: 10, als 2 j. en 8 m. — *Overleden* 4 personen, als 2 van het mannelijk en 2 van het vrouwelijk geslacht.

ADVERTENTIEN.

(9026) ⁂ Ondertrouwde

... BUSCH GEERSEMA,

Med. et art. Obst. Doctor.

en

M. A. KOORDERS.

Maarssen, 20 Augustus 1852.

Eenige kennisgeving.

(9027) ⁂ Getrouwd:

L. G. H. ULRICI,

van Frankfort a/ Main,

... ESTOPPEY.

Utrecht, 20 Augustus 1852.

Eenige kennisgeving.

(9028) ⁂ Heden beviel voorspoedig van een' ZOON Vrouwe MARTHA KINNEMA VAN DER KOOG, E. WIJNBELS.

Wijk bij Duurstede 18 Aug. 1852.

(9029) ⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe CORNELIA HENRIETTA ALEWIJN, geliefde Echtgenoote van

Utrecht, Jonkh. J. ORTT.

17 Augustus 1852. VAN SCHONAUWEN.

(9030) ⁂ Op den 16. Augustus 1852, overleed te *Zandvoort*, na lang lijden, tot diepe droefheid van hare kinderen, en verdere betrekkingen, Vrouwe Wedûwe L. M. ROSE, geboren Dum.

(9031) ⁂ Heden overleed, na een geduldig lijden, onze veelgeliefde jongste Dochter CORNELIA JOHANNA, in den ouderdom van 24 jaren, tot diepe droefheid van ons, onze dochter, behuwdzoon en hem, met wien zij eerlang door het Huwelijk hoopte verbonden te worden.

Moordrecht, W. IJSERMAN.

den 16. Augustus 1852. A. IJSERMAN,

geb. STRUIJS.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

(9032) ⁂ De ondergeteekenden LAMBERTUS VAN DEN BRINK en WILHELMUS VAN DIJK, Metaalgieters en Koperslagers, wonende beide te Zeist, zijn, blijkens acte den 14 dezer maand door hen onderhands geteekend en den 20 daaraanvolgende te Utrecht geregistreerd, overeengekomen, om te Zeist in Vennootschap, onder de firma van VAN DEN BRINK en VAN DIJK, eene Metaalgieterij en Kopergieterij op te rigten, uit te oefenen en den handel in alle daartoe behoorende Goederen te drijven, en zulks voor tien achtereenvolgende jaren, in te gaan den eersten der loopende maand, na welken tijd deze Vennootschap, bij gebreke van opzegging, twee jaren te voren gedaan, geacht zal worden telkens voor vijf jaren te zijn vernieuwd; zij zal gevestigd zijn ten woonhuize van den eerst ondergeteekenden, staande te Zeist, aan den Hoogen Weg, n°. 234.

Onder de firma zal ieder Vennoot geregtigd zijn te teekenen voor alle handelingen, welke het beheer en de uitoefening dezer zaken betreffen; echter zal door geen hunner alleen en afzonderlijk, voor rekening der Vennootschap, op naam of onder de firma eenige andere handel als in de vorengemelde Goederen gedreven, noch gelden opgenomen of ter leen gegeven, schuldbekentenissen of borgtogten aangegaan, acceptatien of wissels geteekend kunnen worden, tot al welke buitengewone en geldelijke handelingen, even als tot het doen van inkoopen boven de twee honderd gulden, mitsgaders den aankoop, de vervreemding of verpanding van Onroerende Goederen, om de Vennootschap verbonden te doen zijn, de uitdrukkelijke medewerking en onderteekening der beide Vennooten zal gevorderd worden.

Geen der Vennooten zal zijn aandeel of beheer in deze Vennootschap, zonder toestemming van den anderen Vennoot, aan iemand anders mogen overdoen of verpanden, noch zich daarin met anderen associeeren, noch eenen anderen handel of affaire, hoe ook genaamd, mogen drijven, noch als Vennoot of in eenige andere betrekking deel mogen nemen in eenige andere zaak Maat- of Vennootschap.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan artikel 28 van het Wetboek van Koophandel.

(9033) ⁂ De COUPONS van de Obligatiën in de Negotiatie tot aanleg van eenen Straatweg tusschen de Posterij *de Klomp* en het *Ingensche Veer*, verschijnende 19 September 1852, voor zooverre die niet door de Staten van de provincie Utrecht zijn gegarandeerd, zullen worden betaald ten kantore van den Notaris STEVENS, te Utrecht, te weten van de aandeelen groot *f* 500 met *f* 10.25 en van *f* 100 met *f* 2.05.

(9034) ⁂ Commissarissen tot den aanleg van eenen Straatweg en van eene Vaart tusschen Gonda en Bodegraven brengen bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat, uit hoofde van VERNIEUWINGEN aan de Valbrug, onder Steenwijk, en aan die onder Oud-Steenwijk, gelegen in dien Straatweg, van den 28 Augustus tot en met den 19 October 1852 de doortogt van Rijtuigen en Schepen soms voor eenige oogenblikken zal worden gestremd.

Gonda, 20 Augustus 1852.

Commissarissen tot den aanleg van eenen Straatweg en van eene Vaart tusschen Gonda en Bodegraven voornoemd,

C. BRACK, L. P.

A. H. J. RAVESTEYN MEDENBLIK, *Secretaris.*

STEENPRAMEN.

(9035) ⁂ Op Vrijdag aanstaande zal aan het Stads Erfhuis, worden verkocht 4 STEENPRAMEN, des morgens te zien.

(9036) ⁂ Op Zaturdag den 4. September 1852, s' namiddags ten 5 ure, zal in het Verkoopings-lokaal te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:

No. 1. Eene WARMOESIERSHOFSTEDE, bestaande in een Huis en Schuurtje, met een perceel uitmuntend Warmoesiersland, te zamen groot 95 r. 70 ellen, staande en gelegen te Utrecht buiten de Tolsteegbarrière, wijk K. No. 119. Te aanvaarden 1°. Januarij en 1°. Maart 1853.

en No. 2. Eene WARMOESIERSHOFSTEDE, bestaande in een Huis en Schuur, met een perceel uitmuntend Warmoesiersland, te zamen groot 24 r. 99 ellen, staande en gelegen bij de vorige, wijk K. No. 96. Verhuurd tot 1°. Januarij en 1°. Mei 1857 voor *f* 115 's jaars.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris H. DUIJFJES, te Utrecht.

(9037) ⁂ Men zal op Dingsdag den 24 Augustus 1852, des voormiddags te elf ure precies, te Vreeswijk in het Nieuwe Logement, bewoond door *Hendrik van Rerth*, in het openbaar verkoopen:

8 Bunders, 75 roeden, 87 ellen uitmuntend goed Wei- en Hooiland, Boomgaard, Hakhout en Wateren, gelegen onder Gouwenes, gemeente Hagestein; verhuurd aan *Hermanus de Leeuw* tot 1 November 1855 om *f* 330 in het jaar. Breeder bij aanplakbiljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris DWARS te Utrecht.

(9038) ⁂ Op Dingsdag den 7 September 1852, des voormiddags ten negen ure, en volgende dagen, zal in het Lokaal van Verkoopingen achter Sint Pieter, binnen Utrecht, de gewone DRIE MAANDELIJKSCHE VERKOOPING worden gehouden van VELERHANDE MEUBILAIRE en ANDERE ROERENDE GOEDEREN, breeder bij aangeplakte biljetten vermeld, en op Maandag den 13 September aldaar te bezigtigen, terwijl de hierbij te voegen goederen aldaar worden aangenomen tot *Dingsdag den 1. September.*

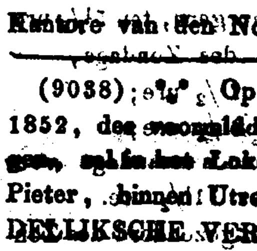

(9039) ⁂ Men zal op Zaturdag den 18den September 1852, des namiddags ten 5 ure precies, in het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter, te Utrecht, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een goed betimmerd HUIS, bestaande in vier vrij ingeligte Kamers, met twee Alcoven, Zolders, Keuken, Kelder en Plaats, benevens Stal voor twee paarden en Koetshuis, Grond en verder

aanbehooren, aan de noordzijde van het Vreeburg, strekkende van daar tot in de Koestraat, wijk C No. 742.

No. 2. Een HUIS met Achterhuisje, Schuur met Koestalling, Bleekveld, Grond en verder aanbehooren, aan de oostzijde van de Lauwerecht, nabij het Zwarte Water, wijk M. No. 158.

No. 3. Een HUIS met Bleekveld en Loods, Grond en verder aanbehooren, aan de westzijde van het Korte Rozendaal en achter den Wal uitkomende wijk B. No. 470.

Allen te aanvaarden met 1 November 1852.

No. 4. Eene WONING met Grond, aan de zuidzijde van de Zandstraat, op den oosthoek van het Mijpoortje, wijk C. No. 259; verhuurd om 85 cents per week.

En No. 5. Eene WONING met Grond, achter laatstgemeld perceel, in het Mijpoortje, wijk C. No. 258; dadelijk te aanvaarden.

De Woningen No. 4 en 5 zullen eerst afzonderlijk en dan te zamen worden geveild.

De percelen, allen te Utrecht, zijn bij aanplakbiljetten breeder omschreven, en te bezigtigen gelijk daarbij is vermeld, terwijl nader onderrigt is te bekomen omtrent de drie eerste percelen bij den Notaris DWARS, en omtrent de beide laatste percelen bij den Notaris DUYFJES.

(9040) *** Tegen November aanstaande, verlangt men alhier *TE HUUR*, doch liefst *TE KOOP*, een net en fatsoenlijk HUIS met TUIN, gelegen op een aangenamen en vrolijken stand, bevattende circa zes à zeven Kamers. Belanghebbenden gelieven zich met franco geteekende brieven te adresseeren bij den Boekhand. J. G. BROESE, Oudegracht bij de Lijnmarkt alhier, onder letter R. alwaar buitendien informatiën te bekomen zijn.

TE HUUR.

(9041) *** In het midden der stad Utrecht, op een fatsoenlijken stand, bij Protestantsche lieden, drie ongemeubeleerde BOVENKAMERS en Alcove, des noods met gebruik van Zolder en Meidenkamer. Adres *franco* onder de Lett. X. Z., bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE & Comp., te Utrecht.

STOOMBOOT-DIENST

TUSSCHEN

CULENBORG, VREESWIJK EN ROTTERDAM

EN TUSSCHENLIGGENDE PLAATSEN

EN TERUG,

MET HET NIEUW GEBOUWD SNELVARENDE IJZEREN STOOMSCHIP VAN 80 PAARDENKRACHT, *DE STAD CULENBORG*, GESCHIKT VOOR DE VAART BIJ DEN LAAGSTEN WATERSTAND.

(9042) *** Van Culenborg des Maandags morgens ten $4\frac{1}{2}$ ure;

van Vreeswijk, des Maandags morgens, ten $5\frac{1}{2}$ ure.

Andere dagen, uitgezonderd des Zondags,

van Culenborg 's morgens ten $7\frac{1}{2}$ ure;

van Vreeswijk 's morgens ten $8\frac{1}{2}$ ure,

om te Rotterdam aan te komen 's maandags voor 9 ure, en de andere dagen voor $11\frac{1}{2}$ ure.

Van Rotterdam iederen dag, uitgezonderd des Zondags, 's namiddags ten 2 ure, om te Vreeswijk aan te komen vóór 6 ure.

In correspondentie met de Spoortreinen van Utrecht naar Amsterdam en Arnhem en met de Diligence-onderneming op Amersfoort van A. VAN NIMWEGEN.

Nadere inlichtingen worden gegeven bij de Agenten, als: te *Culenborg*, bij E. BEUSKER, te *Vreeswijk*, bij W. VAN DIJK, alwaar bij aankomst der stoomboot van *Rotterdam*, de diligence voor *Utrecht* gereed staat; te *Utrecht*, bij A. DE GROOT, in *de liggende Os*, op het Vreeburg, alwaar de diligence voor *Vreeswijk* zal vertrekken 's Maandags morgens ten $4\frac{1}{2}$ ure; de overige dagen ten $7\frac{1}{2}$ ure, en bij MAARSCHALKERWAARD, buiten de Tolsteegpoort, alwaar de Barge afvaart; te *Schoonhoven*, bij MEIJER en BRANDWIJK, en te *Rotterdam*, bij DE COCK, op 't *Haringvliet*.

218e STAATS-LOTERIJ.

(9043) *** Bij den Gekwalificeerden Kollecteur P. H. HAANEBRINK, te Utrecht, zijn voor genoemde Loterij, waarvan de trekking den 30 Aug. 1852 aanvang neemt, HEELE en GEDEELTEN van LOTEN te bekomen.

In de afgeloopene 217e STAATS-LOTERIJ.

IS GETROKKEN TEN KANTORE VAN

S. en J. VAN LIER Ez.

Op No. 13741 *f* 25,000.

„ „ 6751 - 2500.

„ „ 19517 - 2500.

No. 10422 *f* 1250.	No. 13855 *f* 1000.
„ 6242 - 1000.	„ 13871 - 1000.
„ 13365 - 1000.	„ 13890 - 1000.
„ 13538 - 1000.	„ 15098 - 1000.
„ 13547 - 1000.	„ 17705 - 1000.
„ 13569 - 1000.	„ 19539 - 1000.

No. 6716 Prijs *f* 70, en Premie, laatste Lot, *f* 5000.

Voor de 218e Loterij, welke den 30 Aug. e. k. begint te trekken, zijn aan voornoemd kantoor HEELE en GEDEELTEN van LOTEN verkrijgbaar.

OPRUIMING VAN LAPPEN,

tegen over het Stadhuis, wijk D. No. 25.

(9045) *** **A. H. SCHLÜTER** berigt hiermede, Maandag den 23. Aug. eene partij *LAPPEN* gekleurde en zwarte ZIJDENSTOFFEN, gekleurde JACONETS, ZIJDEN BOEZELAARS, HANDSCHOENEN, etc., en Dingsdag en Woensdag eene groote partij *LAPPEN* geruite STOFFEN, MOUSSELINES, PARAMATTES, ALPACCA-LUSTRES, MERINOS, witte GOEDEREN en gekleurde KATOENEN, tot zeel verminderde prijzen te zullen opruimen.

(9046) *** Bij den Heer T. UHLENBROEK, Oudegracht over het Kasteel van Antwerpen, zijn voortaan ook de Depôt-Artikelen van het Verkoophuis te bekomen:

KUMMERFELD'S WASCHWATER,

in Duitschland, in engen kring al sedert lang als een uitstekend Schoonheidsmiddel zoowel als ook als geneesmiddel voor huidziekten bekend, is, sedert Dr. HOFFMANN, Hofapotheker in Weimar, Eigenaar van het Recept is, van algemeene bekendheid geworden en door het Verkoophuis ook hier te lande ingevoerd. Zonder van hare genezende eigenschappen te gewagen, willen wij alleen berigten, dat het voor vroegtijdige rimpels, verslapping der huid en Vetwormen bewaart, waaronder de schoonheid zoo zeer lijdt en dikwijls geheel verloren gaat; het maakt, dat de huid gezond, frisch, fijn en zacht blijft tot in hoogen ouderdom.

Eene Flesch van dit Water is in de meeste gevallen voor het gebruik van een jaar toereikende en kost in al de Depôts van het Verkoophuis *f* 4.50, bij iedere Flesch wordt een Boekje gratis afgegeven, waarin eene Verhandeling over de organisatie der huid, over huidziekten, over het ontstaan en de aanwending van dit water, enz. Afzonderlijk kunnen belanghebbenden dit Boekje voor 10 c. bekomen.

(9048) *** Er wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd hier ter stede IEMAND van de P. G., zeer bekwaam zijnde in het maken van Dames-kleederen. Brieven *franco* met opgaaf waar men daarin werkzaam is of is geweest, onder letter D Z aan het Bureau dezer Courant.

(9048) *** Tegen de maand November wordt verlangd eene bekwame LINNENMEID, ook geschikt om met Kinderen om te gaan, het Naaijen, Stoppen en Mazen grondig verstaande, van de P. G. en niet beneden de dertig jaren oud. Men adresseere zich liefst in persoon of met *franco* brieven, onder letter O, bij den boekhandelaar J. G. BROESE, Oude Gracht bij de Lijnmarkt, te Utrecht.

(9049) *** Men verlangt tegen November eene DERDE MEID, tegen goed loon, op een Buiten in de provincie Utrecht. De vereischten zijn goed van humeur en gezondheid, tusschen de 20 en 30 jaren oud, Protestantsche Godsdienst, bekwaam om benevens alles wat de Wasch betreft ook tevens het Kleeden en 't geen er meer verlangd wordt, op zich te nemen, als Kindermeid bij twee meisjes van vijf en zes jaren. Adres onder letter V. H. bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, te Utrecht. Brieven *franco*.

(9050) *** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een probaat middel voor hoofdpijnen, galziekte, gebrek aan eetlust, zwaarmoedigheid enz. Deze voortreffelijke pillen kunnen zonder gevaar genomen worden bij de meeste koude of natte weêrsgesteldheid, en men behoeft zich niet te onthouden van zijne gewone bezigheden of uitspanningen. Zij werken zacht op de ingewanden, zonder pijn te veroorzaken, versterken de maag en de zenuwen, zuiveren het bloed, verzachten de huid, hebben een heilzamen invloed op de lever en verlevendigen het geheele gestel. Deze pillen zijn ook een overheerlijk middel voor zwakke gestellen, dewijl zij den eetlust opwekken en duizelingen, zenuw- en andere hoofdpijnen, hartkloppingen, enz. verdrijven.

Zijn op *franco* aanvragen à contant te bekomen bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen Strand 244 Holloway's etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50. Potjes Zalf à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, enz.

GEVEILD den 21. AUGUSTUS 1852.

Het Logement genaamd *de Zwarte Arend*, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, J. n°. 115. *f* 9850. *Opgehouden.*

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHE MARKT, 21 Augustus 1852.

Tarwe van *f* 9,00 tot *f* 9,50. *Rogge* van *f* 6,50 tot *f* 7,00. *Garst* van *f* 4,50 tot *f* 5,00. *Boekweit* van *f* 6,50 tot *f* 6,75. *Haver* van *f* 3,40 tot *f* 3,80. *Groene Erwten* van *f* 7,75 tot *f* 8,75. *Koolzaad* van *f* 9,50 tot *f* 10,00. *Boter* van *f* 0,60 tot *f* 0,80 het pond. *Kaas* van *f* 20,00 tot *f* 28,00 de 100 ponden. *Aardappelen* van *f* 1,50 tot *f* 2,20 de mudde. *Rundvl.* van 40 tot 45 c. *Kalfsvl.* van 25 tot 30 c. *Schapen- of Lamsvl.* van 30 tot 35 c. *Varkensvl.* van 50 tot 55 c. het pond.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Aug.	Uren.	Wind-rigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen.
				mm					
19	8	zw.	1	760,23	63,8		0.89	1.1	Zwaar bewolkt.
	2	zzw.	0	60,32	71,1	+ 2,0	71	0	Id.
	10	nnw.	2	59,92	63,9		89	0	Betrokken.
20	8	no.	1	58,82	67,8		78	0	Bijna helder.
	2	no.	1	58,61	76,8	+ 6,8	63	0	Ligt bewolkt.
	10	no	2	60,70	68,5		87	0	Id.
21	8	nno.	3	62,68	67,3		88	0.5	Zwaar bewolkt.
	2	no.	2	63,18	75,6	+ 5,6	74	0	Bewolkt.
	10	nno.	2	65,00	65,3		93	0	Bijna helder.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 21 Aug. 1852.

OMSCHRIJVING.			Volgens de Sociët. tot nut van den Obligatie-Handel: van	tot	gebl.
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{9}{16}$
dito dito	3	„	$77\frac{3}{4}$		
dito dito	4	„	$96\frac{15}{16}$	97	97
Oost-Ind. Leening	4	„	$96\frac{1}{2}$		
Aand. Holl. Spoorweg			83		
RUSLAND.					
bij *Hope en Comp.*	5	pCt.	$108\frac{3}{8}$		
dito 1828 en 1829	5	„	$107\frac{1}{2}$		
dito Cert. 1831 & 1833	5	„	$97\frac{1}{2}$		
Certificaten 1840	4	pCt.	$91\frac{3}{4}$		
Certificaten bij *Stieglitz*	4	„	91		
POLEN.					
Aand. 1835, à 500, *f*			180		
Obligatiën	4	pCt.	98		
SPANJE.					
Obligatien	1	„	$22\frac{5}{8}$		
dito	3	„	$43\frac{11}{16}$		
Binnenl. Schuld	3	„	$41\frac{1}{8}$		
Amortisatie-Bill					
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5		78	$78\frac{1}{2}$	
dito dito. N.	5	„	$90\frac{1}{2}$		
dito	$2\frac{1}{2}$	„	$40\frac{5}{8}$	$40\frac{9}{16}$	
BELGIË.					
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	„	$59\frac{3}{8}$	$59\frac{1}{2}$	
PORTUGAL.					
te Londen	4	pCt.	43	$43\frac{1}{8}$	43
dito	4	„	$39\frac{5}{16}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{7}{16}$
AMERIKA.					
Grenada Obligat.	$2\frac{1}{2}$		$23\frac{1}{2}$	$23\frac{3}{4}$	
Mexico Obl. 1837 à 100	3	„	$26\frac{15}{16}$	$27\frac{1}{16}$	27
Noord-Amerik. Am. Bank-Act			$4\frac{1}{16}$		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Maar (zegt men) onze beslissingen zijn aan de *goedkeuring der Gedeputeerde Staten* onderworpen.

Vooreerst antwoord ik: niet *alle*; — ten anderen, zouden wij het daar nooit (behoudens eed en pligt) op kunnen laten aankomen, en in het vooruitzigt, *dat hooger magt tegen onze dwalingen zal waken*, ons onthouden van al de middelen, die ter onzer beschikking staan, om de zaken *grondig* te onderzoeken.

Maar, wat hier alles afdoet, de commissie spreekt *vergelijkenderwijze*; zij stelt het voor, als of *alleen de besluiten van ons collegie* aan de herziening en teregtwijzing door hoogere magt, onderworpen waren, en dáárom het er bij ons minder op aankwam. Eene vergelijking van de provinciale met de gemeentewet leert kennelijk het tegendeel. Waar bij ons de *goedkeuring der Gedeputeerde Staten* vereischt wordt, dáár wordt voor de Provinciale Staten de goedkeuring des *Konings* (facto die des *ministers*), gevorderd. En wat de *Staten-Generaal* hebben vastgesteld, is dat *dáárdoor alleen* reeds *wet?* Neen! *de Koning* moet er zijne goedkeuring aan hechten, of de afkondiging, waardoor de wet *verbindend* wordt. volgt niet.

Zijn niet de besluiten der Provinciale Staten, gelijk die der gemeenteraden, aan hetzelfde hooger toezigt onderworpen, — door *schorsing* — door *vernietiging op koninklijk gezag?*

De zelfbewustheid van, *al de stedelijke belangen door en door te kennen — al wat de stad aangaat, tot op den grond te doorschouwen — in dagelijksche gesprekken over stads belangen*, als ware ons geheele leven eene geprolongeerde sectie-vergadering, *die kennis vermeerderd te zien* — dat is een *benijdenswaardig* geluk. Ik voor mij, hoe begeerig ook, om, naar vermogen, mijn pligt te betrachten, ik zoude die zelfbewustheid niet durven uitspreken. Durft gij *allen*, de hand op het hart, dit der Commissie nazeggen, — ik moet dan erkennen, dat ik lid ben van eenen gemeenteraad, wiens wedergade wel nergens zal zijn aan te wijzen.

Men moge door eene twintig of meer jarige ondervinding, als den rapporteur ten deele viel, tot dat toppunt naderen; ik ben er nog niet. Maar juist de begeerte om er toe te geraken, en niets buiten dit, gaf mij het gedaan voorstel in de pen. Waarlijk M. M. H. H.! gaat het U, zoo als het mij gaat, wij *kennen* elkander in, onze belangrijke betrekking, niet genoeg, wij ontmoeten elkander in ons ambt niet zoo *vertrouwelijk*, als ik voor stadsbelangen wenschelijk acht, en alleen in de zamenkomst in afdeelingen, bereikbaar is.

Hiermede mij gedragende tot hetgeen ik verder bij mijn voorstel dienaangaande heb ontwikkeld, stap ik van de vraag der *noodzakelijkheid* af, om tot die der *wenschelijkheid* over te gaan.

II. Ik wil in geenen deele beweren, dat de zaken tot dusver in den Raad onregelmatig zijn afgeloopen; maar ik vraag alleen: zouden ze ten minste niet beter *gekend* hebben kunnen worden? Zoude het niet wenschelijk geweest zijn, de vraag vermeden te zien: wat *al*, wat *niet* in het *openbaar* mag opgemerkt worden, — wat *al*, wat *niet* ongunstig *naar buiten* kan werken? Al had het stelsel der raadpleging in de afdeelingen, geene *enkele andere vrucht* dan deze te beloven, — ik sta in de vaste overtuiging, dat de aanneming van mijn voorstel, eene *hoogst wenschelijke* zaak ware te noemen.

Volgens de Commissie, zouden de leden in de afdeelingen hunne *zelfstandigheid* verliezen. Die aanmerking is geheel *nieuw* — nergens (bij mijn weten) ooit gemaakt; — maar is zij *waar?* — Ik vat wel, hoe in eene Commissie een welbespraakt lid, vaardig met de pen, — zijne medeleden overpraat, — maar hoe dat in de *sectien* plaats heeft, waar geene kwestie is van een *bepaald gevoelen*, in eenig verslag uit te spreken — waar alles is ingerigt om ieders gevoelen uit te lokken — in die *vertrouwelijke kringen* te doen spreken, wie *in het openbaar* zich moeijelijk uitlaten — ik betuig, het is voor mij een raadsel.

Maar, zegt men, in de sectien wordt een *voorloopig oordeel* uitgesproken. Juist dáár is, naar mijne wijze van zien, de groote kracht van het stelsel. Hij, van wien de voordragt uitgaat, — in den regel Burgemeester en Wethouders — heeft er het grootste belang bij, vóór den beslissenden dag, de bedenkingen te kennen, niet van *eene Commissie*, een zeer klein deel der vergadering, maar van *de leden der vergadering zelve*. Met bezadigheid kan nu een voorgesteld amendement worden overwogen, eene noodig geoordeelde wijziging worden aangebragt na rijp beraad. Alles komt nu niet aan op het amendement van het oogenblik, vaak de vrucht van eene oogenblikkelijke opwelling, vaak ondoordacht aangenomen, ten doodsteek voor de eenheid van het geheel.

Dat door de voorbereidende raadpleging in de afdeelingen, de eindelijke beraadslaging geen *spiegelgevecht* wordt — dat leert, dunkt mij, de ondervinding bij de Staten-Generaal en bij de Provinciale Staten, genoegzaam. Maar wáárin is de openbare en eindberaadslaging, *wat zij wezenlijk zijn moet*, — onderscheiden van die beraadslaging, welke veelal in bijzonderheden blijft hangen, en niet altijd doordringt tot *het wezen der zaak*, tot de groote beginselen waar het eenig op aankomt, — het is dáárin, dat bij de laatste *het voorbereidend onderzoek in de afdeelingen* gemist wordt. Nu komt, tot het minste woord toe, in discussie, en het *hoofdpunt* is eene zee van weinig afdoende redeneeringen of bijkomende punten van ondergeschikt belang, verzwolgen.

III. Eene derde vraag was: of er *thans* reeds termen zijn tot bijvoeging van de voorgestelde artikelen?

Het voorstel, *om in een geheel jaar niet te herzien*, werd bij onze discussien over het Reglement van orde, *afgestemd*. Een *vaste termijn tot toelating van veranderingen*, is dus verworpen, en daarmede *ieder* argument, daaruit te ontleenen, *tegen* den wil der vergadering, — *ieder oogenblik* is even geschikt. En dan is geen moment beter gekozen, dan dat van de vergadering der maand Mei, waarin ik mijn voorstel deed, toen de *rekening* en *begrooting* eerst in Julij en Augustus te wachten waren — de twee onderwerpen, waarop mijn voorstel meer bepaald zag.

Door mijn voorstel te *isoleren*, meende ik den waarborg tegen alle verdenking van *veranderingszucht* te hebben geleverd. Of het stelsel der afdeelingen in een *afzonderlijk hoofdstuk*, dan wel in een *additament* staat geschreven, is eene te onverschillige zaak, dan dat ik uwe aandacht er een oogenblik mede zou bezig houden.

Geïsoleerd wordt het voorstel door mij gedaan. Welke *andere* wijziging *andere* leden op eenen *anderen* tijd zouden *kunnen* voorstellen, — daarover is nu niet te beslissen. Dat zal eerst *dan* te beoordeelen zijn, als die voorstellen inkomen. Ik geloof niet, dat wij vooreerst daar vrees voor behoeven te hebben. Maar zeker is het, dat wat *later* zoude *kunnen* gebeuren, *nu geen plaats vindt*, en daaruit dus geen argument *tegen mijn voorstel*, is af te leiden.

Aanvulling van bestaande gapingen, is der *orde* bevorderlijk; — in mijnen geest, *de voorgestelde aanvulling bevorderlijk tot eenen meer hechten band tusschen ons*, — weerende wat den vreede en de bezadigheid zoude kunnen storen — niets minder dan *desorde* scheppende. Een verder of ander antwoord op *woordspelingen* — die nooit iets *bewijzen* — heb ik niet in den zin, op het slot van het rapport te geven. Alleen het gereedste middel aan te grijpen om *waarheid te zoeken*, en *waarheid te vinden* — en dit met *kalmte* en *bezadigdheid*, wèl doordacht, wèl voorbereid, zonder overijling — dit alleen ligt op *mijnen* weg: — het middel daartoe ten minste niet *onbeproefd* te laten, het voorstel daartoe niet *buiten overweging* te houden — op den *Uwen*.

De heer *van Reede* zegt, dat, ten gevolge van de afwezigheid van den rapporteur en het andere lid der Commissie op hem alleen de taak rust, om den inhoud van het rapport te verdedigen. — Den vorm en de bijzonderheden voor rekening van den steller latende, verklaart de Spreker de verdediging van den hoofdinhoud gaarne op zich te nemen, omdat hij met dien hoofdinhoud geheel instemt. Alvorens daartoe óver te gaan wenscht hij kortelijk te beantwoorden een paar opmerkingen, welke door den voorsteller in de zitting, waarin het rapport is uitgebragt, tegen hetzelve zijn gemaakt. — De eerste opmerking bestond alstoen daarin, dat de Commissie al dadelijk reeds te veel tot de zaak zelve was doorgedrongen, terwijl het voor alsnog alleen de vraag gold, of het voorstel in overweging zal worden genomen of niet. Spreker noemt deze opmerking minder juist, omdat art. 79 van het reglement van orde slechts spreekt van *een* onderzoek en *een* verslag over het voorstel tot herziening. — Dit onderzoek moest dus, gelijk van zelve spreekt, zoo volledig mogelijk zijn, en zulks te meer in het onderwerpelijk geval, omdat de conclusie van het rapport strekt tot het *niet* in overweging nemen van het voorstel. Eene tweede klagte tegen het verslag ingebragt bestond daarin, dat de memorie van toelichting niet op den voet was gevolgd. Spreker beantwoordt deze grieve met de herinnering, dat daartoe de verpligting nergens bij het reglement van orde is voorgeschreven. Het voorstel zelve niet de memorie van toelichting is aan de Comissie *ten fine* van onderzoek ter hand gesteld. Op haar berustte de verpligting alleen om het *voorstel* te beoordeelen. Dat zulks is geschied blijkt uit de vragen, welke de verslaggever zich ter beantwoording heeft voorgesteld. — Ook thans zal Spreker in zijne rede niet in eene geregelde wederlegging treden van hetgeen zoo even door den geachten Voorsteller is gesproken. Hij zal zich bepalen bij de herinnering aan den inhoud der door de Commissie zich voorgestelde vragen en derzelver beantwoording, en dan, de gelegenheid waarnemen om die bedenkingen van den voorsteller waarop het 't meeste aankomt, op te vatten. Die vragen komen hierop neer, 1°. bestaat er werkelijk noodzakelijkheid tot het invoeren van sectien; 2°. kan zulks als wenschelijk en doelmatig worden geacht; 3°. wanneer men van de noodigheid en nuttigheid hiervan overtuigd mogt zijn, bestaan er dan *nu* reeds termen om daartoe over te gaan? — Met opzigt tot de *noodzakelijkheid* heeft de Commissie geoordeeld, dat deze niet kon worden aanwezig geacht, hoofdzakelijk, omdat in de vergaderingen de ruimste gelegenheid bestaat tot eene volledige beoordeeling der zaken, des noods voor de openbare discussien behoorlijk onderzocht, en toegelicht door de daartoe benoemde Commisien. Met opzigt tot het punt der *wenschelijkheid* heeft de Commissie, dit is waar, overwogen dat de vergaderingen van den Gemeenteraad niet gelijk kunnen worden gesteld met die der Staten-Generaal of de Provinciale Staten, als zijnde de betrekking van eenen Gemeenteraad van geheel huishoudelijken aard. Als lid der Commissie neemt Spreker niets terug van dit argument. Het lag geenszins in de bedoeling van de Commissie de werkzaamheden van dezen Raad als gering en weinig omvattend te doen voorkomen, maar het zal toch wel door niemand kunnen worden geloochend, dat de werkzaamheden althans van 's lands vergadering van veel *ruimer* omvang zijn, dan die van den Raad eener enkele, hoezeer dan ook niet onaanzienlijke gemeente. — Een andere grond voor de niet gelijkstelling dezer collegiën acht spreker daarin gelegen, dat de leden der Staten-Generaal en der Provinciale Staten gedurende den tijd hunner zittingen, hunne gewone bezigheden grootendeels kunnen laten varen, terwijl zulks het geval niet is bij de leden van den Gemeenteraad, wier vergaderingen zich desniettemin successievelijk het geheele jaar door, opvolgen. Het is onbetwistbaar dat de afdeelingen groote vermeerdering van werkzaamheden zullen teweeg brengen; zonder blijkbaar nut moeten wij ons dus niet met bezigheden overladen. — Ook het vermoedelijk verlies van zelfstandigheid van sommige leden in de afdeelingen meent Spreker te moeten volhouden. Dit is een punt van teederen aard om hier ter sprake te brengen. Spreker heeft van zoodanig gemis van zelfstandigheid bij de leden van dezen Raad geene ondervinding, maar de Commissie heeft dat argument gebezigd uit het oogpunt van menschenkennis, en dan zal het wel niet kunnen worden ontkend, dat de meest welbespraakten (en in de afdeelingen bestaat ruime gelegenheid tot spreken) gemakkelijker anderen kunnen leiden, en dezen soms, hoezeer niet ten volle overtuigd, tot een gevoelen kunnen overhalen, waarop zij later vreezen terug te komen. Ter bekorting van de discussiën zal Spreker de overige argumenten der Commissie als: de vreemdsoortige zamenvoeging van leden door zamenstellingen der afdeelingen bij *loting* — het *ijdele* der openbare beraadslagingen, nadat door de leden in de afdeelingen bereids hun gevoelen zal zijn geuit enz. voorbijgegnan. Zij zijn aan den Raad bekend, en hij laat gaarne aan dezen daarvan de *appreciatie* over. Hij is hier niet opgetreden om het voorstel tot invoering der sectien te vuur en te zwaard te bestrijden. Gaarne doet hij hulde aan de goede bedoelingen van den voorsteller. Het is ons allen slechts te doen om zooveel mogelijk licht in de te behandelen zaken te ontvangen. De vraag, waarop alles aankomt, is of het voorstel daartoe leiden zal, en of dat licht niet op eene andere wijze evenzeer zal te verkrijgen zijn.

Spreker voert daarop nog eenige bij hem opgerezen bedenkingen tegen het voorstel aan:

1° Komt hem voor, dat daarvan de strekking te

algemeen is en te onbestemd — het omvat toch alle belangrijke zaken. De voorsteller heeft wel is waar in de memorie van toelichting verklaard, dat hij er genoegen mede nam indien zijn voorstel bij wijze van proefneming slechts op de behandeling der rekening en der begrooting werd toegepast, maar de Raad is in zijne oordeelvelling gebonden aan den inhoud van het voorstel zoo als het is ingediend. Art. 2 nu maakt het toepasselijk op alle *belangrijke* zaken. — Wat zijn belangrijke zaken en, wie zal zulks beoordeelen? — Volgens den voorsteller: de Raad. — Maar dan zal door den éénen belangrijk worden genoemd, wat zulks door anderen wordt geacht niet te zijn, en dit zal ten gevolge hebben, dat soms met de meerderheid van slechts ééne stem de zaken naar de afdeelingen zullen worden gezonden, en dat de minderheid zich aan dat vooraf gaand onderzoek onttrekkende, het doel van den voorsteller veeltijds zal worden gemist.

2° De redactie is te omslagtig. Spreker leest 2 artikelen voor van het reglement van orde van den gemeenteraad te Rotterdam, alwaar de afdeelingen voor het onderzoek der jaarlijksche begrooting zijn ingevoerd, welke 2 artikelen, naar zijn oordeel, hoofdzakelijk alles inhouden, wat in de 17 artikelen van het voorstel is vervat.

Het 3de door hem tegen het voorstel nog ingebragte bezwaar bestaat daarin, dat het, naar zijn oordeel voor zoo veel de behandeling der rekening en der begrooting betreft, en andere in art. 44 der gemeentewet opgenoemde belangrijke zaken strijdig is met dat artikel. Hem is wel bekend, dat overeenkomstig de grondwet het stelsel der afdeelingen niet in wederspraak is met de daarbij voorgeschrevene openbaarheid van de zittingen der Staten-Generaal, maar Spreker merkt op, dat de geheel *eenige* bepaling van art. 44 voornoemd, noch in de grondwet, noch in de provinciale wet staat geschreven. De wetgever heeft daarbij eene bijzondere bedoeling gehad, en deze moet volgens den Spreker daarin worden gezocht, dat de werkzaamheden van een Gemeenteraad, gelijk reeds is gezegd, geheel van huishoudelijken aard zijn — dat de Gemeenteraad met de overige ingezetenen, als het ware, één huisgezin uitmakende, met de bestiering van dat huishouden is belast, en deze bestiering, wat het finantieel beheer betreft, geheel en al onder het oog zijner medeburgeren moet uitoefenen. — Het geldt hier de *beurs* der leden van het gezin, deze hebben dus het regt, om van al wat, te dien opzigte in het huishouden wordt verhandeld, zonder eenige uitzondering kennis te dragen. — Dit is de bedoeling van de in art. 44 voorkomende bepalingen. De Voorsteller zal wel hierop antwoorden, dat volgens zijn voorstel de eindberaadslagingen, toch in het openbaar zullen worden gehouden, en dat het in het openbaar uitgebragte centraal verslag den hoofdinhoud van het gevoelen der Raadsleden zal bevatten, maar zulks is in den geest van art. 44 niet voldoende. Volgens de bedoeling van dat art. moeten de ingezetenen van het begin tot het einde weten, al wat over deze zaken in den Raad wordt verhandeld.

4°. De voorsteller heeft in zijne memorie van toelichting gezegd: „alle de leden van den Raad zullen alsdan in Commissie zijn." Spreker gelooft, dat de voorsteller hierin niet geheel juist heeft gezien. — De leden zullen naar 's Sprekers oordeel niet in gewenschten getale in de sectien opkomen. — Het centraal verslag zal alzoo het gevoelen van den Raad niet in waarheid uitdrukken. — De leden die in de sectien zijn opgekomen, zullen meerendeels het daarbij laten berusten, terwijl de openbare vergaderingen meestal zullen zijn zamengesteld uit die leden, welke het daarop hebben laten aankomen. — Alzoo zal de Raad noch in de afdeelingen, noch in de openbare vergaderingen voltallig zijn. In stede van den ijver der leden op te wekken zal het voorstel dezen doen verflaauwen.

5°. Ieder lid, wien de zaak wezenlijk ter harte gaat is bij magte zich de vereischte inlichtingen te verschaffen door inzage van stukken, bescheiden, enz. ter Secretarie. — Spreker treedt over deze manier van kennisneming in eenige nadere beschouwingen, en houdt zich overtuigd, dat elk, die met waren ijver voor Stads belangen bezield is langs dezen weg niet onvoldaan zal terugkeeren. — Hij doet hierbij opmerken, dat men het niet uitsluitend moet laten aankomen b.v. op de rekening en de begrooting, die voorliggen, waarover soms betrekkelijk weinig tijd bestaat tot kennisneming in al de bijzonderheden, maar dat men eens voor al eene afgedane rekening en begrooting met vlijt moet onderzoeken, en dan voor al de volgende met de noodige kennis ter beoordeeling zal zijn toegerust.

Eindelijk 6°. vraagt Spreker waarom men niet ook in de openbare vergaderingen het noodige licht zoude kunnen erlangen. Men behoeft zich niet te schamen ook aldaar te vragen, wat men voor eene juiste beoordeeling van het onderwerp ontbeert. — Langs dezen weg zal men ook den ingezetenen eene dienst bewijzen. — Hoe eenvoudiger de vragen zijn; des te beter zal men het publiek op de hoogte der zaak kunnen brengen.

Spreker maakt den Raad nog opmerkzaam op art. 203 der Gemeentewet, waarin uitdrukkelijk gezegd wordt, dat de begrooting met de *noodige* inlichtingen en bescheiden moet worden ingediend, ieder lid heeft dus het regt om daar, waar hem de inlichtingen niet genoegzaam toeschijnen, meerdere te vragen.

Spreker besluit met als slotsom van zijn gevoelen op te geven, dat de behandeling der zaken in dezen Raad zal behooren te blijven op den tot hiertoe gevolgden voet, en dat, wat meer bepaaldelijk de begrooting betreft, deze ook in het vervolg weder in handen eener Commissie zal moeten worden gesteld, achtende hij het echter wenschelijk, dat deze 's jaarlijks voor een derde of voor de helft worde vernieuwd, met behoud van die leden, welke bijzondere kennis van financiele aangelegenheden hebben aan den dag gelegd.

De heer *de Vos* kan zich in het algemeen vereenigen met de gronden door de Commissie voorgedragen, doch onder de discussiën is het hem voorgekomen, dat, bij art. 54–57 der Gemeente wet, de wijze geregeld wordt, waarop de behandelingen der zaken zullen plaats hebben. In een ander artikel is reeds gezegd, dat de Raad in het openbaar beraadslaagt. Dit bij de Gemeente wet vastgesteld zijnde, valt het denkbeeld van zelve weg, om den Raad, even als de Staten-Generaal, in sectiën te verdeelen. Ook te Rotterdam heeft men gezien, dat de Raad niet in *sectiën* kan verdeeld worden, want men heeft dat woord zorgvuldig vermeden, en spreekt alleen van *commissiën*, gelijk te stellen met de *sectiën*.

De heer *Voorduin* wil niet ten tweede male in wederleggingen treden van al wat, ten aanzien van de verdediging der punten door de Commissie aangegeven, is gezegd, en zal dus alleen dat trachten te wederleggen wat nog niet door hem wederlegd is. — *Dat het meer tijd zal kosten*, stemt Spreker volkomen toe, doch het ware zijns bedunkens beter, dit teedere punt niet aan te roeren. Mij dunkt, zegt hij, als men een post aanvaart, waardoor men zich vereerd gevoelt, kan men niet als argument bezigen, *dat er te veel tijd mede gemoeid is.* — Wat aan de andere zijde gezegd is, dat de leden niet zullen opkomen, kan Spreker niet aannemen. Er is in de Commissiën nog geen voorbeeld daarvan geweest. Wat *het verlies van zelfstandigheid* betreft, daarvan zal men meer in de openbare vergaderingen te lijden hebben, dan in de sectiën. Hoe dikmaals toch gebeurt het niet, dat men in openbare vergadering niet wil vragen wat men in de sectiën gevoegelijk vragen kan? Wat overigens het punt van redactie betreft, daaraan hecht Spr. niets. Of men het in 17 of 2 artikels wil brengen, is hem tamelijk onverschillig, als de zaak maar niet verloren gaat. De 17 artikels zijn ook niet door Spr. ontworpen, maar door hem met twee leden in de Commissie voor het reglement van orde, opgemaakt. Hij zag geene overwegende redenen, om daarin iets te veranderen. Doch het punt van Redactie is, in ieder geval, nog niet ter sprake; nu wordt slechts gehandeld over *de al of niet in behandeling neming der zaak*. Spreker kan het intusschen niet ontveinzen, dat het hem aangenaam is, dat zijne bedoelingen zijn op prijs gesteld. — Ten opzigte het gezegde van den heer *de Vos*, moet Spreker nog opmerken, dat de artt. 54–57 der Gemeentewet gemaakt zijn met terugzigt op de naleving van het reglement van 1824, en, blijkens de memorie van toelichting tot de Gemeentewet, *niet* zien op *raadgevende* op *beraadslagende* Commissiën (waarmede de *afdeelingen* volkomen zijn gelijk te stellen), — maar op Commissiën *van beheer*. Dat men de sectiën te Rotterdam en te 's Hage *Commissien* heeft genoemd, was door Spreker reeds opgemerkt, doch het is tevens dan ook opmerkenswaard, dat men zelfs in 's Hage, en dus onder het oog van een zoo naauwlettend ministerie, de sectiën onder den naam van *Commissiën* heeft ingevoerd, welke de heer *de Vos* als *verboden* acht.

In omvraag wordt de in behandeling neming van het voorstel van den heer *Voorduin* met 8 tegen 12 stemmen verworpen. Voor de heeren *Voswinkel Dorselen, v. Veersen, Munnicks v. Cleeff, Jongeneel, v. Asch v. Wijck, Voorduin, Karsten* en *Klein*.

Aan de orde is het rapport der Commissie belast met het onderzoek naar het reglement van orde door de Kamer van Koophandel aan den Raad ter goedkeuring ingezonden. — De Commissie stelt voor, om de bedenkingen afzonderlijk aan de Kamer in te zenden, waarom de voorzitter voorstelt, om eerst die bedenkingen artikelsgewijze in behandeling te nemen.

De heer *van Asch van Wijck* wenscht, dat de gemaakte aanmerkingen vóór, en aleer de Raad zich [illegible] over uitlate, aan de Kamer mogten worden medegedeeld, opdat dan later het geheele gewijzigde reglement in behandeling kon worden genomen.

De heer *Voorduin* zegt, dat de Commissie niet heeft geadviseerd om de goedkeuring des Raads aan het reglement te *onthouden.* Zij had daartoe geen *regt*; want geene enkele bepaling van het besluit van 9 November 1851 is bij dat reglement *geschonden*. Zij heeft alleen gemeend, dat, wat in den geest van dat besluit — ja in den geest van het reglement zelve tot verbetering van het *opstel* konde dienen — zij dat, in andere overweging moest geven [illegible] reglement van orde zoo weinig mogelijk te wenschen overlaat, zal de orde in de vergadering krachtig bevorderd — de aanleiding tot verschil van gevoelen afgesneden zijn. Doet nu de raad *niet* in hetgeen *de Commissie* opperde, en heeft zij zelve geene opmerkingen tegen het opstel — dan zal eene *gave goedkeuring* aan geenen twijfel onderworpen kunnen zijn, de Raad zal — dan verwerpen het voorstel der Commissie tot renvooy van het ingediende stuk naar de Kamer van Koophandel en Fabrieken. Maar over dat *voorstel* zal vooral beslist moeten worden. En die beslissing kan niet anders geschieden, dan na discussie over ieder der punten door de Commissie opgegeven. — Die punten bevat uwe Commissie, voor eenen geregelden gang der zaken, van zooveel belang voor, dat zij niet kon adviseeren tot eene *dadelijke goedkeuring*. Uwe Commissie meende (behoudens beter oordeel), dat de Raad wel niet bij magte is om *veranderingen* te maken in hetgeen hem alleen ter *af-* of *goedkeuring* wordt aangeboden — dat de Raad veel minder aan zijne goedkeuring zekere voorwaarden mag verbinden, want dan zoude niet *de Kamer van Koophandel en Fabrieken* maar *de Raad* (immers ten deele) het reglement hebben gemaakt. En dit verbiedt het besluit van 9 November 1851.

Een middenweg schiet dus over. Aan *den Raad*, de gelegenheid te geven hare beschouwingen uit te spreken over hetgeen ter verbetering *wenschelijk* geacht werd — geheel en al aan het volkomen *vrij oordeel* der *Kamer* overlatende, om, bij hare nadere overwegingen, daarvan al zoodanig gebruik te maken, als haar dienstig voorkwam. Beide collegien blijven alzoo ieder in zijn *regt* — ieder in zijn *werking* — en de zaak zelve kan er bij winnen.

De heer *van den Heuvel* komt het minder geschikt voor, om eerst bepaald de zaak in den Raad te behandelen; en dan aan de Kamer van Koophandel in te zenden.

De voorzitter moet opmerken, dat het hem voorkomt, dat, wanneer de bedenkingen worden medegedeeld, de Raad toch aan zich voorbehoudt de daaraan al of niet goedkeuring. Ook komt het Spreker voor, dat de roeping van den Raad meer medebrengt, om *hoofdbedenkingen* te maken, dat het slechts aankomt op eene goed- of afkeuring van *beginselen*.

De heer *van Asch van Wijck* trekt zijn voorstel in.

Thans worden de door de Commissie gemaakte bedenkingen in behandeling genomen.

Bij twee stemmingen staken de stemmen. Hierdoor ontstaat eenige woordenwisseling.

De heer *van Beeck Calkoen* meent, dat deze stemming niet voor een *besluit* te achten is; daar het slechts eene *bedenking* geldt, en dat dus de 2e alinea van art. 60 der Gemeentewet hier niet in toepassing kan gebragt worden.

De heer *van Asch van Wijck* meent, dat de zaak beter kan vereffend worden, wanneer de Commissie die bedenkingen, waarover de stemmen staken, intrekt.

De heer *Voorduin* vindt hiertoe geene reden.

De heer *Vrolik* meent, dat men gevoegelijk de aangenomen bedenkingen kan opzenden, en de Kamer later bekend maken met die beide, waarover de Raad later zal beslissen.

Er wordt besloten alinea 2 van art. 60 op dezen wel van toepassing te maken, waarom de beslissing over deze twee bedenkingen in de eerstvolgende vergadering zal plaats hebben.

De zitting wordt daarna gesloten en verdaagd tot aanstaanden Donderdag den 26. Augustus.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.